

CO.55-1916C

ความกตัญญูของชาวจีนที่สะท้อนผ่านพิธีงเต็ก :
กรณีศึกษาพิธีงเต็กจีนไหหลำในสังคมไทย

The Gratitude of Chinese as Reflected through A Chinese Funeral Rituals :
A Case Study of the Hainanese Funeral Rituals in Thai Society

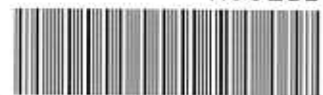

แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีการศึกษา 2541

HCULIB

3 0001 00082331 2

ชื่อเรื่อง ความกตัญญูของชาวจีนที่สะท้อนผ่านพิธีงเด็ก : กรณีศึกษาพิธีงเด็กจีนไหหล่า
ในสังคมไทย

ผู้วิจัย นางแสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

สถาบัน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2542

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์ - ทบวงมหาวิทยาลัย 1 ฉบับ
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 9 ฉบับ
(หอจดหมายเหตุ 1 ฉบับ, ห้องสมุด 6 ฉบับ,
สำนักพัฒนาวิชาการ 2 ฉบับ)

จำนวนหน้างานวิจัย 129 หน้า

คำสำคัญ ความกตัญญู พิธีงเด็ก จีนไหหล่า สังคมไทย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่องความกตัญญูของชาวจีนที่สะท้อนผ่านพิธีงเด็ก กรณีศึกษาพิธีงเด็กจีนไหหล่าในสังคมไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาทั้งจากเอกสารและภาคสนาม โดยมีความมุ่งหมายให้ทราบถึงความคิด โลกทัศน์ของการแสดงความกตัญญูของชาวจีนผ่านพิธีงเด็กจีนไหหล่า โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ พุคคฺย และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม จากผู้รู้ ผู้ประกอบพิธี ผู้เกี่ยวข้องตลอดจนผู้เข้าร่วมพิธีกรรม ณ สถานที่ประกอบพิธีกรรมจริงๆ คือ ศาลาบำเพ็ญกุศลในวัดและสถานที่พำนักของผู้ประกอบพิธีกรรม

ผลการวิจัยพบว่า พิธีงเด็กจีนไหหล่าในสังคมไทย มีลักษณะเนื้อหาที่สะท้อนถึงคุณธรรมกตัญญู ทั้งในส่วนของเครื่องแต่งกายลูกหลานที่เข้าร่วมพิธี หรือขั้นตอนต่างๆ ของพิธีกรรม โดยเฉพาะพิธีแก้กรรมให้ผู้ตาย การจำลองเหตุการณ์หลังความตายในรูปของการแสดงงิ้ว (Chinese Opera) เป็นการเชื่อมโยงโลกของคนตายกับโลกของคนเป็น ให้ลูกหลานได้รู้เห็นเหตุการณ์ที่ผู้ตายเผชิญในสิ่งดีๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ เป็นการชดเชยอารมณ์พลัดพรากสูญเสีย อย่างไรก็ตามพิธีงเด็กจีนไหหล่า น่าจะมีแนวโน้มลดบทบาทลง เพราะลูกหลานชาวจีนส่วนใหญ่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นวิถีไทย โดยเฉพาะสังคมในเมืองซึ่งเป็นลักษณะสากลมากขึ้น แต่หากได้มีการปรับเปลี่ยนพิธีกรรมให้ลูกหลานซาบซึ้งหรือเข้าใจคุณค่า ความหมายมากขึ้น พิธีกรรมดังกล่าวก็น่าจะใช้เป็นประโยชน์ต่อการสร้างโลกทัศน์ การสร้างสายสัมพันธ์ของคนในหมู่เครือญาติได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบัน ซึ่งให้ความสำคัญต่อความเจริญทางวัตถุจนละเลยคุณค่าทางจิตใจ

Research Title: The Gratitude of Chinese as Reflected through A Chinese Funeral Rituals: A Case Study of the Hainanese Funeral Rituals in Thai

Society

Researcher: Mrs. Sangaroon Kanokpongchai

Institute: Huachiew Chalermprakiet University

Year of Publication: 1999

Publisher: Huachiew Chalermprakiet University

Sources: - Ministry of University Affairs 1 copy
- Huachiew Chalermprakiet University 9 copies (Archive 1 copy, Library 6 copies, and Office of Academic Department 2 copies)

No. of Pages: 129 pages

Keywords: The gratitude, Chinese Funeral Rituals, Hainanese, Thai Society

Abstract

This study, A Case Study of Hainanese Funeral Rituals in Thai Society, examined attitudes relating to gratitude among the ethnic Chinese, as reflected in their funeral rituals. It was qualitative research drawn from both documentation and practical observation in the field. The purpose of this study was to broaden understanding of the concepts, ideas, and visions of the ethnic Chinese through an analysis of Hainanese funeral rituals. The instrument used in the study was participatory observation by experienced persons, deacons and laymen involved in the activities and rituals, including the participants in the rituals.

The results revealed that Hainanese funeral rituals in Thai society reflected a mental attitude of appreciation and respect toward the deceased. This is demonstrated by both the clothing traditionally worn by the participants during the funeral ceremony and the customs and rituals, especially the rituals to express atonement for the sins of the deceased. A Chinese opera is performed to portray the life of the deceased. The opera illustrates the integration of the deceased's pre- and post-death experience for the

deceased has encountered positive experiences following death. The empathy and warm positive feelings generated during the opera help the survivors of the deceased feel compensated for their bereavement.

However, the current trend is a decline in the role of the Hainanese funeral rituals in ethnic Chinese-Thai society. This may possibly be because most ethnic Chinese live in a conventional, mainstream Thai environment. This environment increases their involvement in the modern worldwide culture. Adoption of these rituals by appreciative younger generations may be influential in developing their values and vision. Observance of these rituals would also serve to strengthen family relationships. Consequently, these relationships would improve the values and attitudes of individuals who are too involved in the current materialistic civilization, and neglect mental attitudes of appreciation and respect.

กิติกรรมประกาศ

แพทย์หญิงกรรณิการ์ ดันประเสริฐ ที่ปรึกษาคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยฯ
รศ.ดร.พัฒน์ น้อยแสงศรี คณบดีคณะศิลปศาสตร์
สมาคมไต้หวันแห่งประเทศไทย

อาจารย์พิมพ์พรรณ สุรนันทน์

สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา

อาจารย์ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียร

อาจารย์อัจฉรา บัวเลิศ

อาจารย์บรรจบ มียะมาคย์

อาจารย์นัฐธิยา บุญอาพัทธ์เจริญ

คุณอุคมพร กันหารินทร์

คุณสุธิดา ตั้งใจ

คุณประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์

คุณมารศรี ถาวรศักดิ์เจริญ

คุณพัชรา ล้อมอำไพ

น้องแนน

ลูกหลานญาติมิตร ในพิธีงเด็กที่ไม่ประสงค์ออกนาม

อาจารย์สมใจ โลหะพูนตระกูล

อาจารย์สุทิน โรจนประเสริฐ

อาจารย์สุรีย์รัตน์ มาระโพธิ์

อาจารย์กรวรรณ พรหมนาถ

คุณวิทยา แดงโม

คุณประทีป อินทรสิทธิ์

คุณวรรณธนา งามฉาย

คุณสุภชัย เจริญศักดิ์วัฒนา

คุณอารยา แสนพุลทรัพย์

คุณสุณิดา และคุณอุดมลักษณ์ สรรเพชญ์ดาการ

ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับเจ้าภาพพิธีงเด็กศพ

- คุณพ่อยกคุณ แม่ช้อย
- คุณพ่อศักดิ์ แซ่ค่าน
- คุณแม่อ่างดี แซ่หล่าว

และกราบขอขอบคุณอย่างยิ่ง สำหรับกิ่งเส่งกุน แซ่ค่าน (โกกุน) กิ่งเค็งหย่วน แซ่ห่าน เจบ่วย (คุณปรานี หาญวิชกุล) ผู้เล่น-นักดนตรี และเจ้าหน้าที่งเด็กไหหล่า คณะโกกุน ทุกท่าน

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ